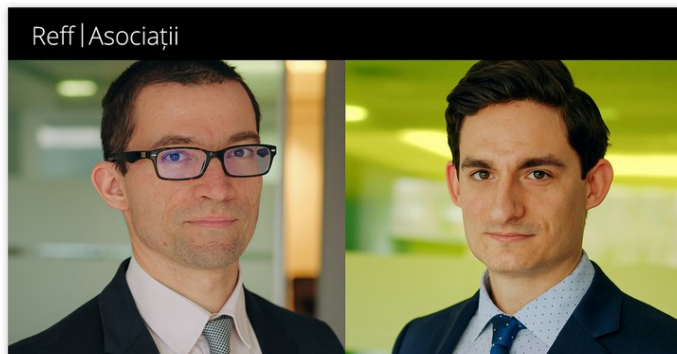

Notificarea de conformare în cazul inspecției sau verificării situației fiscale personale – în ce cazuri va fi transmisă și care sunt excepțiile?

Notificarea de conformare, reglementată prin OUG 188/2022 prin care au fost aduse modificări Codului de procedură fiscală, reprezintă un pas important în vederea încurajării conformării voluntare la plata impozitelor și taxelor. Autoritățile au propus, recent, și legislația secundară necesară, care detaliază situațiile în care contribuabilii pot primi o astfel de notificare, dar mai ales excepțiile, respectiv cazurile în care organele fiscale pot demara inspecția sau verificarea situației fiscale personale chiar dacă nu au emis, în prealabil, o notificare de conformare.

Conform legislației adoptate la finalul anului trecut, notificarea va fi transmisă contribuabililor anterior selectării acestora pentru inspecția fiscală sau verificarea situației fiscale personale și va cuprinde riscurile fiscale identificate la contribuabil, astfel încât acesta să aibă posibilitatea să își reanalizeze și să își corecteze situația fiscală, în termen de 30 de zile de la data comunicării. În cadrul acestui termen, contribuabilul poate fi sigur că nu va fi selectat pentru control. După cele 30 de zile, dacă riscurile fiscale menționate în notificare se mențin, organul fiscal va putea demara inspecția fiscală sau verificarea situației fiscale personale. Contribuabilii cu risc fiscal ridicat, care nu au remediat riscurile fiscale pentru care au fost notificați, sunt supuși obligatoriu fie unei inspecții fiscale/verificări a situației fiscale personale, fie unei verificări documentare.

Denumirea acestei noi proceduri, în sine, indică o încercare de schimbare de paradigmă – dacă, înainte de OUG 188, contribuabilul selectat pentru inspecție sau verificarea situației fiscale personale nu avea posibilitatea să lamurească aspectele neclare, în prealabil, și să evite, astfel, declanșarea controlului, pe viitor, legiuitorul dorește încurajarea conformării voluntare a contribuabililor, în sensul remedierii tratamentului fiscal aplicat în afara unei proceduri administrative de control, în linie cu practicile internaționale ale administrațiilor fiscale moderne.

Această schimbare de abordare, menționată și de reprezentantele Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) - Daniela Teodoru, Director General, Direcția Generală Coordonare Control Fiscal, și Sia Jiru, Director, Direcția Generală Coordonare Control Fiscal,

[în cadrul unui eveniment organizat de Deloitte](#), este bine-venită, în contextul în care România se confruntă cu un decalaj mai pronunțat în ceea ce privește colectarea taxelor și impozitelor, prin comparație cu alte state europene.

Avantajele preconizate ale notificării de conformare

Aplicarea în practica a reglementării ar trebui să genereze avantaje pentru ambele părți ale raportului juridic fiscal. Din perspectiva contribuabilului, principalul avantaj este acela că, prin conformarea voluntară și remediarea anticipată a riscurilor, poate demonstra autorității fiscale că nu mai există motive să demareze inspecția fiscală sau verificarea situației fiscale personale. Astfel, resursele umane și financiare care, în trecut, erau alocate pentru gestionarea controlului, deseori cronofag, vor putea fi utilizate mai eficient pe viitor.

De asemenea, chiar și în ipoteza în care contribuabilul consideră că riscul fiscal semnalat de ANAF prin notificare nu se verifică în realitate sau nu coincide cu propria interpretare și, deci, decide să nu ia nicio măsură de reevaluare a situației sale fiscale, acesta va beneficia de termenul de 30 de zile de la comunicarea notificării, timp în care ANAF nu va putea demara acțiunea de control. Aceasta „pasuire” poate fi exploatată în mod pragmatic, în sensul că poate fi folosită pentru pregătirea acțiunii de control fiscal.

Din perspectiva ANAF, avantajele noii proceduri constau atât în colectarea mai facilă a taxelor și impozitelor la bugetul de stat, cât și în eficientizarea alocării resurselor umane, inspectorii fiscali urmând să se dedice exclusiv acelor acțiuni de control ce vizează tratarea riscurilor fiscale persistente.

Urmează testul eficienței

Proiectele de ordin pentru aprobarea legislației secundare, publicate recent, conțin precizări referitoare la situațiile în care notificarea de conformare va fi și, în special, nu va fi trimisă către contribuabil înainte de selectarea pentru inspecția fiscală sau verificarea situației fiscale personale.

Conform documentelor, notificarea va fi emisă ori de câte ori, urmare a analizei de risc, sunt identificate noi riscuri fiscale, care nu au fost notificate anterior și nici nu au făcut obiectul controalelor fiscale.

Pe de altă parte, notificarea nu va fi trimisă dacă: inspecția fiscală este necesară pentru soluționarea unor cereri ale contribuabilului, efectuarea inspecției fiscale este prevăzută în mod expres în alte acte normative sau există pericolul ca platitorul/contribuabilul să se sustragă inspecției fiscale. De asemenea, mai sunt și alte cazuri în care organul de control nu emite o notificare înainte de începerea inspecției fiscale, respectiv cele în care nu comunică aviz de inspecție fiscală. Printre situațiile de acest gen des întâlnite în practică se numără refacerea inspecției fiscale sau efectuarea în prealabil a unui control inopinat, în urma căruia se impune începerea imediată a inspecției fiscale. Excepțiile de la transmiterea notificării sunt similare și în cazul verificării situației fiscale personale.

Așadar, contribuabilii trebuie să rețină că pot exista situații în care **nu vor primi notificare de conformare înainte de selectarea pentru inspecție fiscală sau verificarea situației fiscale personale**, acestea constituind excepții importante de la regulă. Prin urmare, după definitivarea și intrarea în vigoare a prevederilor menționate, contribuabilii se pot aștepta să primească din partea ANAF notificări de conformare, dar trebuie să ia în calcul și posibilitatea demarării inspecției fiscale sau verificării situației fiscale personale fără să fi primit o astfel de notificare (în cazurile menționate de lege) și fără a beneficia astfel de avantajele anterior menționate.

În concluzie, rămâne de văzut dacă această nouă procedură va avea ca efect, în practică, evitarea unor inspecții fiscale sau verificări de situații fiscale personale, ca urmare a conformării voluntare a contribuabililor. Rezultatul va depinde, în special, de modul în care organele fiscale, dar și contribuabilii, se vor raporta la această notificare.